

Timotiyoga «2»

Rosul Pawlus Timotiyoga yazoqan ikkinqi maktup

¹⁻² Məsih Əysada wədə kilinoqan hayatni elip berix üqün, Hudaning iradisi bilən Əysa Məsihning rosuli bolqan mənki Pawlustin səyümlük balam Timotiyoga salam: Huda'Atimizdin wə Rəbbimiz Məsih Əysadin sanga mehır-xəpkət, rəhimdillik wə hatırjəmlik bolqay! □ ■

³ Mən ata-bowilirimning izini besip sap wi-jdanim bilən hizmitini kiliwatqan Hudaqə təxəkkür eytimən, qünki keqə-kündüz dualir-imda seni tohtawsiz əsləp turimən; ■

⁴ kəz yaxliringni əsliginimdə, xadliqqa qəmüxüm üqün sən bilən yənə didarlixixka qattik təlpünüp yürməktimən;

⁵ qünki seningdə bolqan sahtiliksiz etiqad es-imdin qıkmaydu. Bu etiqad əng awwal momang Loista, andin anang Ewnikidə bar bolqan, əmdi hazır səndimu bar ikən dəp hatırjəmdurmən.

⁶ Xuning üqün mən xuni qaytidin sanga əslitimənki, qollirimni uqangoqə qoyuxum bilən

□ **1:1-2 «Əysa Məsihning rosuli bolqan mənki Pawlustin səyümlük balam Timotiyoga salam»** — demisəkmü, Timotiy Pawlusning «rohıy jəhəttə» oqlı idi. ■ **1:1-2** Gal. 1:3; 1Tim. 1:2; 1Pet. 1:2. ■ **1:3** Ros. 22:3; Rim. 1:9; 1Tes. 1:2; 3:10.

səndə boləjan, *Huda* sanga təkdīm kīlojan iltipatni kaytidin yalkunlitip jari kīlojin. □ ■

⁷ Qünki Huda bizgə qorkunqaklikning rohini əməs, bəlki bizgə küq-kudrətning, mehri-muhəbbətning wə salmaqlikning Rohini təkdīm kildi. ■

⁸ Xunga Rəbbimiz həkkidiki həwər-guwahliktin, yaki Uning məhbusi boləjan məndin nomus kılma. Əksiqə, Hudaning küq-kudriti bilən hux həwərnı jakarlax yolidiki harlik-muxəkkətni öz həssəng boyiqə ortaq tartqin; □ ■

⁹ Huda bizni öz əməllirimizgə asəsən əməs, bəlki öz muddiasi wə mehır-xəpkitigə asəsən kutkuzup, pak-mukəddəs qakiriki bilən

□ **1:6 «kollirimni uqangə qəyojinim bilən səndə boləjan, Huda sanga təkdīm kīlojan iltipət»** — ixinimizki, bu dəl 1-həttə («1Tim.» 4:14-15) tiləqə elinəjan rohiy iltipattin baxqa ix əməs. «Qoxumqə səz»imiznimu kərüng. ■ **1:6** Ros. 6:6; 8:17; 13:3; 19:6; 1Tim. 4:14; 5:22. ■ **1:7** Rim. 8:15.

□ **1:8 «Xunga Rəbbimiz həkkidiki həwər-guwahliktin, yaki uning məhbusi boləjan məndin nomus kılma»** — Pawlus bu məktupni yazəqanda Rimdiki zindanda yatatti. Xühhisizki, rimliklar Pawlusni «bizning məhbusimiz» dəp oylaytti — lekin Pawlus ixka baxkiqə qaraytti. Rimliklarning uni qəloqə elip türmigə taxliqini Hudaning iradisi bolup, xu ix bilən «yat əlliklər»din boləjan ixəngüqilərnıng kəp payda kəridioqanlıqıqə Pawlusning kəzi yətkən; xuning bilən u «Mən Rəbning məhbusi» dəydu. «**hux həwərnı jakarlax yolidiki harlik-muxəkkətni öz həssəng boyiqə ortaq tartqin**» — grek tilida bəlkim «öz həssəng boyiqə **birgə** tartqin» degən mənini bildürüxi mumkin. Demək, hər dəwrdə etikədqilar tartixka tegixlik oqubət-muxəkkət bar; Timotiyning Pawlus (wə baxqa etikədqilar) bilən birgə məlum dərjide «öz həssisi boyiqə» oqubət-muxəkkət tartixıqə toqra kelidu. ■ **1:8** Ros. 21:33; Rim.1:16; Əf. 3:1; 4:1; Kol. 4:18; Flm. 1:1, 9, 13.

qakirdi; Uning bu mehır-xəpkıti həmmə dəwr-zamanlardın ilgirila Məsih Əysada bizgə beoıxlanoıandur; ■

¹⁰ lekin bu mehır-xəpkət Kutkuzoıuqimiz Əysa Məsihning kelıxi bilən hazır ayan boldi; U ölümni bikar kıliwetip, hux həwər arkilik hayatlık wə qirimaslıkni yoruqlukta ayan kıldi.

■ ¹¹ Mən bolsam əllərgə bu hux həwərnıng jakarqısı, rosuli wə təlim bərgüqısı bolup təyinləngən. □ ■

¹² Mən xu səwəbtin hazırkı bu harlık-muxəkkətlərnı tartmaıktımən. Lekın bunıngdın nomus kılmaymən; qünki mən kimgə etıkad kıloıanlıkımnı bilimən həmdə Uning manga tapxuroıan amanitini xu künqıqə saklıyalaydıoıanlıkıoıa kadir ikənlikıgə ixəndürüldüm. □

■ **1:9** Əf. 1:3; Tit. 3:4, 5, 6. ■ **1:10** Yəx. 25:8; Rim. 16:25; Əf. 1:9; 3:9; Kol. 1:26; Tit. 1:2; İbr. 2:14; 1Pet. 1:20.

□ **1:11 «Mən bolsam əllərgə bu hux həwərnıng jakarqısı, rosuli wə təlim bərgüqısı bolup təyinləngən»** — «əllər» bolsa «yat əllıklər», «Yəhıdıy əməslər». ■ **1:11** Ros. 9:15; 13:2; 22:21; Gal. 1:15; 2:8; Əf. 3:8; 1Tim. 2:7. □ **1:12**

«... həmdə Uning manga tapxuroıan amanitini xu künqıqə saklıyalaydıoıanlıkıoıa kadir ikənlikıgə ixəndürüldüm» — «manga tapxuruloıan amanət» bizningqə Huda Pawluska jamaətnı dəp tapxuroıan nuroıunlıoıan kımmətlik wəhıylərnı kərsıtidu. «Qoxumqə sız»imızni kərüng. «Xu kün» — Əysa dunyaoıa qaytıdıoıan künnı kərsıtidu. Pawlusning kəzqarixıda pəkət birla kün muhımdur, u daim u künnı nəzərdə tutup unı «xu kün» dəydu. Uxbu ayətnıng ahırkı jümlisını «həmdə menıng Hudaoıa amanət kıloıanlırimnı Rəbbimiz qayta kəlgən künqıqə («xu künqıqə») qoıum qoıdaydıoıanlıkıoıa ixınımən» dəp qüxinıxkımı bolıdu.

13 Məndin angliqan saqlam təlim sözlirining nəmünilik bir üzündisini saklap, Məsih Əysada bolqan muhəbbət wə etiqad bilən qing tutqin;

14 bizdə makanlaxkan Mukəddəs Rohqa tayinip sanga tapxuruloqan xu güzəl amanətni sakla. □

15 Sən bilginingdək, Asiya əlkisidiki *etiqadqilarning* həmmisi *degüdək* məndin yüz əridi. Ularning arisida Figelus wə Hermogenesmu bar. □ ■

16 Rəb Onesiforning ailisidikilirigə rəhim-xəpkət kərsətkəy. Qünki u mening məhbus bolqanliqimdin heq nomus kilmay kəp kətim meni yoklap səyündürdi. □ ■

■ **1:13** 2Tim. 3:14. □ **1:14 «bizdə makanlaxkan Mukəddəs Rohqa tayinip sanga tapxuruloqan xu güzəl amanətni sakla»** — yukirida 12-ayəttiki izahatta eytkinimizdək, «sanga tapxuruloqan güzəl amanət» Mukəddəs Roh jamaətkə yətküzməqci bolqan, Huda Əzining nijatlik pilani wə jamaət toqruluk wəhiy qilinoqan nuroqunliqan qimmətlik həkikətlərnə kərsitidu. □ **1:15 «Asiya əlkisidiki etiqadqilarning həmmisi degüdək məndin yüz əridi»** — bu yərdiki «Asiya əlkisi» həzirki Türkiyəning qərbiy qismini kərsitidu. «Asiya əlkisidiki etiqadqilar» xu yərdə turuwatqan etiqadqilarnə kərsitidu; bəzi alimlar bu səzni pəkət Rim xəhiridə turqan, əslidə zindanda yatqan Pawlusqa mədət berimiz dəp wədə bərgən Asiya əlkisidin kəlgən bəzi qerindaxlarnə kərsitidu, dəp qaraydu. Grek tilida «Asiya əlkisidə («əlkisidin» əməs) bolqanlarning həmmisi məndin yüz əridi» deyilgəqkə, biz undaq qarimaymiz. Bu muhim wəqə toqruluk «qoxumqə səz»imizni kəring. ■ **1:15** Ros. 19:10. □ **1:16 «u mening məhbus bolqanliqimdin heq nomus kilmay kəp kətim meni yoklap səyündürdi»** — «məhbus bolqanliqimdin» grek tilida «mening zənjir-kixənlirimdin...» degən səzlər bilən ipadilididu. ■ **1:16** 2Tim. 4:19.

17 U Rim xəhiringə kəlginidə meni tapquqə kəp izdəp awarə boluptu.

18 Rəb xu künidə uni Əzidin rəhim-xəpəkətkə muyəssər kıləyay; uning Əfəsus xəhiringə manganə kərsətkən hizmətlirining qanqilik ikənlikini obdan bilisən. □

2

Muxəkəkətkə qarimay Rəbning hizmitidə bolux

1 Xunga əy oqlum, sən Məsih Əysada boləan mehir-xəpəkətkə tayinip küqlük bol;

2 wə sən kəp guwahqilar aldida məndin angliəanliringni həm ixənqlik həmdə baxkilarəyimu təlim berələydiəan adəmlərgə amanət kıləyin. □ ■

□ **1:18 «Rəb xu künidə uni Əzidin rəhim-xəpəkətkə muyəssər kıləyay»** — «xu küni» Əysa dunyaəy qaytidəyən künni kərsitidu. 12-ayəttiki izahatni kəyung. □ **2:2 «... sən kəp guwahqilar aldida məndin angliəanliringni həm ixənqlik həmdə baxkilarəyimu təlim berələydiəan adəmlərgə amanət kıləyin»** — nemixkə Pawlus «kəp guwahqilar aldida məndin angliəanliring» dəydu? Bu «guwahqilar»ning nemə əhmiyiti bar? Oyliximizqə: (1) gərqə etikətdə kəp «qongkur sirlar» bolsimu, bu sirlarning həmmisi toqruluk İnildin enik kərgili bolidu; həqikiy etikətdə həqkəndə «məpiy təlim»lər wə «az sandiki alahidə adəmlərgə wəhiy kılinoəan» təlimlər yəqtur; (2) muxu etikədqə guwahqilar Pawlus wə baxkə rosullarning təlimlirining birhil ikənlikigə ispat berəlyetti. ■ **2:2 Tit. 1:5.**

³ Əysa Məsihning yahxi jəngqisi bolux süpitidə, harliq-muxəkkətni öz həssəng boyiqə ortak tartkin. □

⁴ Jəngqi boləqan kixi əzini əskərlikkə tizimliəqan sərdarini razi kilix üqün adəttiki turmux ixlirini əzigə hələk kiliwalmasliki kerək. ■

⁵ Musabiqigə kətnaxqan tənħərikətgimü musabiqə kaidilirigə riayə kilmisa, oqəlibə tajiəqə erixəlməydu. □

⁶ Əjir singdürgən dehqan həsulidin birinqi bolup bəhrimən boluxi tegixliktur. ■

⁷ Bu səzlim üstidə yahxi oyla, xuning bilən Rəb sanga həmmə ixta yorutidu.

⁸ Sən Dawutning nəslı boləqan, əlümdin tirilgən Əysa Məsihni mən yətküzüwatqan hux həwər boyiqə esingdə qing tut. □

⁹ Bu hux həwərni dəp kəp harliq-muxəkkət

□ **2:3 «Əysa Məsihning yahxi jəngqisi bolux süpitidə, harliq-muxəkkətni öz həssəng boyiqə ortak tartkin»** — (1:8də eytiləndək) «öz həssəng boyiqə tartkin» — grek tilida «öz həssəng boyiqə **birgə** tartkin». Demək, hər dəwrdə etikədqilar tartixqə tegixlik harliq-muxəkkət bar; Timotiyning Pawlus (wə baxqi etikədqilar) bilən birgə məlum dərijidə harliq-muxəkkət tartixiəqə toəqra kelidu. ■ **2:4 1Kor. 9:25.**

□ **2:5 «Musabiqigə kətnaxqan tənħərikətgimü musabiqə kaidilirigə riayə kilmisa, oqəlibə tajiəqə erixəlməydu»** — «musabiqə kaidiliri»: — kona zamanlarda bu «kaidilər» həm musabiqining əzini wə musabiqigə boləqan təyyarlıq-tərbiyələxənimü baxquratti. ■ **2:6 1Kor. 9:10.**

□ **2:8 «Dawutning nəslı boləqan, əlümdin tirilgən Əysa Məsih»** — «Dawut» bolsa Dawut padixah-pəyoəmbər, əlwəttə. **«sən Dawutning nəslı boləqan, əlümdin tirilgən Əysa Məsihni mən yətküzüwatqan hux həwər boyiqə esingdə qing tut»** — bu muhım ayət toəqruluq «qoxumqə səz»imizni kərüng.

qekip, hətta jinayətqi hesablinip kixənləninip yatimən. Həlbuki, Hudaning söz-kalami heq kixənlənməydu! ■

¹⁰ Əmdi mən dəl xu səwəbtin, *Huda* taliojan bəndilərnin Məsih Əysada boləjan ni-jatka mənngülük xan-xərəp bilən erixixi üçün həmmə ixka bərdaxlıq berimən.

¹¹ Təwəndiki bu sözlər ixənqliktur: —

«Uning bilən billə əlgənikənmiz,
Uning bilən həyatta billə yaxaymiz.» □ ■

¹² Kiyinqılıqlarğa bərdaxlıq bərsək,
Uning bilən billə həküm sürimiz.

Biz uningdin tansağ,
Umu bizdin tanidu.■

¹³ Biz Uningğa sadakətsizlik kılsağmu, U yənıla sadakətliktur;
Qünki U Əzidin heq tanalmaydu.» □ ■

Hudani hursən qilidiojan hizmətkar

¹⁴ Bu ixlarni dawamlıq *kerindaxlarning* səmigə selip, ularni Rəb aldida bimənə sözlər üstidə talax-tartix kılaslıqni əstaydillik bilən

■ **2:9** Əf. 3:1,13; 4:1; Fil. 1:7; Kol. 1:24; 4:3,18; 2Tim. 1:8.

□ **2:11** «**Uning bilən billə əlgənikənmiz, Uning bilən həyatta billə yaxaymiz...**» — «Uning bilən» degənlik Məsih bilən, əlwəttə. ■ **2:11** Rim. 6:8. ■ **2:12** Mat. 10:33; Mar. 8:38; Luğa 9:26; 12:9; Rim. 8:17; 2Kor. 4:10; Fil. 3:10; 1Pet. 4:13.

□ **2:13** «**Biz Uningğa sadakətsizlik kılsağmu, U yənıla sadakətliktur; qünki U Əzidin heq tanalmaydu**» — «qünki U Əzidin heq tanalmaydu» yaki «qünki U qoqum Əzining səzidə turmay qalmaqdu». Bu muhım söz toqruluk «qoxumqə söz»imizni kəring. ■ **2:13** Qəl. 23:19; Rim. 3:3; 9:6.

agahlanduroqin. Bundak talax-tartixlarning heqkandak paydisi bolmayla qalmay, balki angliouqilarni nabut kilidu.

¹⁵ Usta tikimqi ræhtni toqra piqkandæk hækikæt sözini durus qüxændürüp, özüngni Huda al-dida tæstiklanouudæk, yergæ qarap qalmaydioqan mahir bir hizmætkar kilip kersitixkæ intilip kængül koyuqin;

¹⁶ lekin iplas, quruk gæplærdin neri tur. Qünki bundak gæplærni qilouqilar bæribir tehimu ihlassizlikka qemüp ketidu. □ ■

¹⁷ Muxundaklarning gæpliri huddi mærazdæk tezla yamrap ketidu. Himeneyus wæ Filetoslar mana xundaklarning iqidiki ikkisidur; □

¹⁸ ular hækikættin qætnæp, ølgænlærning tirilixi degæn bu ix allikaqan yüz berip boldi, dæydu,

□ **2:16 «bundak gæplærni qilouqilar bæribir tehimu ihlassizlikka qemüp ketidu»** — «bundak (kixilær)... tehimu ihlassizlikka qemüp ketidu» grek tilida «bundak (kixilær)... tehimu ihlassizlikka aloqa basturidu» degæn kinayilik, hæjwiw sözlær bilæn ipadilinidu. ■ **2:16** 1Tim. 1:4; 4:7; 6:20; Tit. 1:14; 3:9. □ **2:17 «muxundaklarning gæpliri huddi mærazdæk tezla yamrap ketidu»** — «yamrap ketidu» grek tilida «ot-qæplærni yæp ketidu» dæp ipadilinidu. Rosul Pawlus xu sözi bilæn: Bularning gæpliri «Hudaning koyliri» bolqan etikadiqlar istimal kilixi keræk bolqan «ozuk»ni, yæni «saqlam tælim»ni yokka qikiridu, dæp puritidu.

xundaqla bəzilarning etikadini oʻqulitidu. □

19 Ҳалбуки, Hudaning məzmut uli qing turmakta. Uning üstigə məhür bilən: «Rəb Əzigə təwə bololanlarni tonuydu» wə «Rəbning mubarək namini ləwzigə alidiolanlarning həmmisi rəzilliktin qol üzsun» dəp məhürləngəndur. □ ■

20 Bay-bayaxat adəmninğ öyidə pəkət altun wə kümüx kaqa-kuqilarla əməs, yaqraq, sapal kaqilarmu bolidu. Kaqa-kuqilarning bəziliri ətiwarlinidu, bəziliri pəs kərulidu. ■

21 Əgər bir kixi özini undaqlarning kiridin tazi-lap haliy kilsa, u muqəddəs qilinolan, hojayin-imizola yaraydiolan kaqidək, hərqandak güzəl

□ **2:18 «ular həqiqəttin qətnəp...»** — grek tilida: «ular həqiqətni nixan qilmay (qətnəp ketip)...». **«ölgənlərinğ tirilixi degən bu ix allikaqan yüz berip boldi»** — bu bid'ət təlimning mənisi bəlkim təwəndiki ikki hil hata qaraxning biri boluxi kerək: — (1) «adəmlər Əysa Məsihkə etikad qiloqanda, Uning Rohi allikaqan Əysa Məsih bilən billə əlöp tirilidu (bu gəp muxu yərgiqə həqiqət, əlwəttə). Əmdi tirilix pəkət xu rohiy jəhəttə bolup, kəlgüsidə tən jəhəttə bolmaydu, yaki: (2) «biz Əysa Məsihgə ixəngənlərdə suqə wə Rohqa qəməldürülgəndin keyin bizning «tirilgən tən»imiz bar bolidu. Xunga hazırki tenimiz kesəl bolmaydu, heq əlməydu». □ **2:19 «Həlbuki, Hudaning məzmut uli qing turmakta. Uning üstigə məhür bilən: «Rəb Əzigə təwə bololanlarni tonuydu» wə «Rəbning mubarək namini ləwzigə alidiolanlarning həmmisi rəzilliktin qol üzsun» dəp məhürləngəndur»** — bu muhim ayət toqiruluk «qoxumqə səz»imizni kərüng. ■ **2:19** Qəl. 16:5; Yh. 10:14. ■ **2:20** Rim. 9:21.

ixlaroqqa tayyar bolidu. □

²² Xunglaxka, yaxlikning arzu-həwəsliridin özüngni qaquroqin, pak kəlb bilən Rəbgə nida qilouqi bilən billə həkkanilylik, ixənq-ətiqad, mehır-muhəbbət wə tinq-hatırjəmlikni qoqlixip izdə. ■

²³ Lekin əhmikanə, bilimsizliktin qıqқан talax-tartixlaroqqa arilixixni rət qil, qünki bundaq ixlarning jedəl teriydioqanlikini bilisən. ■

²⁴ Əmdiliktə Rəbning quli jedəlləxməsliki, bəlki həmmə kixilərgə mulayim-mehriban, təlim berixkə mahır, səwr-taqətlik boluxi kerək; ■

²⁵ xuning bilən öz-əzigə qarxi boləqanlaroqqa u Huda bəlkim ularoqqa həkikətəni tonup yetixigə towa qilidioqan kəlbni berər dəp, məmin-mulayimlik bilən nəsihət kılsun; □ ■

²⁶ bundaq boləqanda ular uykusini eqip, əzlrini öz muddiasioqqa əməl qilixka tutqun kiloqan Iblis-

□ **2:21 «Əgər bir kixi özini undaqlarning kiridin tazilap haliy kılsa, u muqəddəs kılinəqan, hojayinimizəqqa yaraydioqan qaqidək, hərқandək güzəl ixləroqqa tayyar bolidu»** — «hojayinimiz»: — Igimiz, əlwəttə. Bu muhım ayət toqrluk «koxumqə sez»imizni kərüng. ■ **2:22** 1Tim. 6:11. ■ **2:23** 1Tim. 1:4; 6:4; Tit. 3:9. ■ **2:24** 1Tim. 3:2. □ **2:25 «...xuning bilən öz-əzigə qarxi boləqanlaroqqa u Huda bəlkim ularoqqa həkikətəni tonup yetixigə towa qilidioqan kəlbni berər dəp, məmin-mulayimlik bilən nəsihət kılsun»** — «öz-əzigə qarxi boləqanlaroqqa» degən ibarə oqurmənlərgə oqəlitə tuyuloqini bilən, grek tilida xundaq ipadilinidu. Demək, həkikətəni jakarlioquloqqa qarxi qıqsa, əməliyəttə u Huda əzigə kılməqəni boləqan yaxhiliqtin məhrum bolup, öz-əzigə qarxi qıqқан bolidu. «Pənd.» 8:36 kərüng. ■ **2:25** Pənd. 8:36; 9:12; 11:17; Gal. 6:1.

ning tuzikidın qutulalaydu.□

3

Ahir zaman

¹ Əmma xunimu bilginki, ahir zamanlarda eoqir künlär bolıdu.□ ■

² U qaoqdiki insanlar ezınıla oylaydıoqan, pulpərəs, mənəmənqi, həkawur, kupurluq kılıdıoqan, ata-anısınım sözını tıngxımaydıoqan, tuzkor, ıplas,

³ köyümsız, kəqürümsız, təhməthor, ezını tıtal-maydıoqan, wəhxiy, həyr-sahawətlikkə düxmən,

⁴ satqun, təlwə, xəhrətpərəs, huzur-halawətni Hudadın yahxi kəridıoqan,

⁵ sirtki kıyapəttə ihlasmən boluwelip, əməliyəttə ihlasmənlikning qudritini inkar kılıdıoqan bolıdu. Bundaklardin yırak tur.□ ■

⁶ Qünki ularning arısıdiki bəzilär öymü-öy soqunup kirip, gunahlar bilən besiloqan, hərhil

□ 2:26 «bundak bolojanda ular uykusini eqip, ezlirini ez muddiasioqa əməl kilixka tutkun qilojan Iblisning tuzikidin qutulalaydu» — baxqa birhil tərjimisi: «bundak bolojanda ular uykusini eqip, ezlirini tutkun qilojan Iblisning tuzikidin (Hudaning) iradisigə əməl kilixka qutulalaydu».

□ 3:1 «Əmma xunimu bilginki, ahir zamanlarda eoqir künlär bolıdu» — «eoqir künlär» grek tilida yənə «hətərlik künlär»nimu bildürıdu. ■ 3:1 1Tim. 4:1; 2Pet. 2:3; Yəh. 18.

□ 3:5 «...sirtki kıyapəttə ihlasmən boluwelip, əməliyəttə ihlasmənlikning qudritini inkar kılıdıoqan bolıdu. Bundaklardin yırak tur» — 1-5-ayətlər toqruluq «koxumqə sız»imizdə kişkiqə tohtilimiz. ■ 3:5 Mat. 18:17; Rim. 16:17; 2Tes. 3:6; Tit. 3:10; 2Yuha. 10.

xəhwət-həwəslərninḡ kuli bolup qaloan nadan ayallarni azdurup əzigə əsir kilidu. □ ■

7 Bundak ayallar daim təlim alsimu, hərgiz həkikətəni tonup yetəlməydu.

8 Əmdi Yannisi bilən Yambris Musa pəyoqəmbərgə kəndak qarxi qikқан bolsa, bu *azduroquqilarmu* həkikətə xundak qarxi qikidu. Ular zəhin-kəngülliri qirigən, etikad jəhəttə daxkal dəp ispatlanoan kixilərdur. □ ■

9 Ləkin əmdi ular bu yolda aloqa ilgiriliyəlməydu; qünki *Yannis bilən Yambrisning* həmakətliki oquq kəringəndək, bularningmu həmmigə kərunidu.

Pawlusning wəsiyətliri; əgəngənliringdə dawamliq mangoşin

10-11 Ləkin sən bolsang mening təlimim, yürux-turuxum, məksət-iradilirim, ixənq-etikadim, səwr-takitim, mehır-muhəbbitim, qidamlikim, mən uqrioan ziyankəxlilər wə azab-okubətlərgə, jümlidin Antakya, Koniya wə Listra xəhərliridə yüz bərgənlərgə tolimu kəngül bəlüp kəlding, xundakla mən bərdaxliq

□ **3:6 «hərhil xəhwət-həwəslərninḡ kuli bolup qaloan nadan ayallar...»** — yaki «hərhil xəhwət-həwəslərninḡ kuli bolup qaloan ajiz ayallar...». ■ **3:6** Mat. 23:14; Tit. 1:11. □ **3:8 «Əmdi Yannisi bilən Yambris**

Musa pəyoqəmbərgə kəndak qarxi qikқан bolsa, bu azduroquqilarmu həkikətə xundak qarxi qikidu» — «Mis.» 7:11, 22, 8:7, 18ni kəring. Israillar Misirdin qikixtin burun, Misir padixahining sehırgərliri Musa pəyoqəmbərgə qarxi turoan. Ularning isimliri (Yannis bilən Yambris) Təwratta deyilgən əməs, bəlki Yəhudiylarning baxka tarihiy kitablrirda tepilidu. ■ **3:8** Mis. 7:11.

bərgən xunqə ziyankəxlilərdin toluk həwiring bar; Rəb ularning həmmisidin meni kütquzdi.

□ ■

¹² Dərwəkə, Məsih Əysada ihlasmən hayat kəqürüxkə iradə tikligənlərdin həmmisi ziyankəxlilə uqraydu. ■

¹³ Ləkin rəzil adəmlər wə ezitku-kazzaplar bəribir baxkılarnimu aldap, əzimu aldinip, barqanseri əsəbiylidü.

¹⁴ Ləkin sən bolsang, əgəngən wə toluk ixəndürülgən həkikətlərdə qing tur; qünki bularni kimdin əgəngənlikingni bilisən, □

¹⁵ həmdə balilik qəqliringdin tartipla mukəddəs yazmilarni bilip kəlding; bularning sanga Məsih Əysaqə baqlanqan etiqad arqilik bolqan nijat toqruluk seni dana kılalaydiqanlikini bilisən.

¹⁶ Pütkül mukəddəs yazmilarning həmmisi Hudaning Rohining yolyoruk-ilhəmi bilən yeziloqan bolup, u təlim berix, tənbih berix, hataliklarni tüzitix wə kixilərnəni həkqaniyət yolioqə baxlaxqə

□ **3:10-11 «jümlidin Antakya, Koniya wə Listra xəhərliridə yüz bərgənlərgə tolimu kəngül bəlüp kəlding...»** —

«Antakya, Koniya wə Listra xəhərliridə yüz bərgənlər»: — bu bir-birigə yəkin üq yurtta bolqan wəxələr toqruluk məlumatlar «Ros.» 13-14-babta tepilidü. Timotiy əzi Listralik idi; Pawlus duq kəlgən bu ziyankəxlilər Timotiyning Məsihgə etiqad kılxiqə təsir kılqan boluxi mumkin idi. ■ **3:10-11** Zəb. 34:19; Ros. 13:50; 14:19; 2Kor. 1:10 ■ **3:12** Mat. 16:24; Luqa 24:26; Yh. 17:14; Ros. 14:22; 1Tes. 3:3. □ **3:14 «qünki bularni kimdin əgəngənlikingni bilisən»** — bəzi kona kəqürmilərdə «kimlər» dəp deyilidü. Ləkin bizningqə «kim» dəp oqux toqra, qünki Pawlus bu ayətlərdə əzining ülgə bolqanliki toqruluk kəp səzləydu. Təwəndiki 15-ayəttə u baxqə kixilər (Timotiyning qong ana wə anisi)ning təsirini tilqə alidü.

paydilikdur. □ ■

¹⁷ Bular arxilik Hudaning adimi toluk qorallinip, barlik yahxi oməllərnı kılıxka təyyar bolalaydu.

4

¹ Mən Huda həmdə tiriklər bilən əlüklərnı sorak kılıxka təyyar turidiəən Məsih Əysaning aldida, xundakla Uning qayta ayan boluxı wə Uning Öz padixahlıki bilən sanga xundak agah kılıp tapılaymənki, ■

² *Hudaning* səz-kalamini jakarla; wəqıt-pursət yar bərsun-bərmisun, uningəə jiddiy qara. Toluk səwr-taqət wə təlim-əkıdə bilən nəsihət kıləin, tənbiə bərgin, riəbətəndürgin. □

³ Qünki xundak bir zaman keliduki, insanlar saqlam təlimni anglaxka qidimay, bəlki kulaklıriəə hux yakıdiəən səzlərnı anglax

□ **3:16 «Pütkül mükəddəs yazmılarning həmmisi Hudaning Rohining yolyoruk-ilhami bilən yeziləən bolup...»** — grek tilida «pütkül mükəddəs yazmılarning həmmisi» degən ibarə yazmılardiki hər bir səz-ayətning Hudadin kəlgənlikini təkitləydu. «Hudaning Rohining yolyoruk-ilhami bilən yeziləən» grek tilida «Huda nəpisi bilən kirgüzüp yeziləən» degən xəkildə ipadilinidu. Grek tilida həm ibranıy tilida «Roh» wə «nəpəs» bir səz. ■ **3:16** 2Pet. 1:21. ■ **4:1** Rim. 1:9; 9:1; 2Kor. 1:23; 11:31; Gal. 1:20; Fil. 1:8; 1Tes. 2:5; 1Tim. 5:21; 6:13. □ **4:2 «Hudaning səz-kalamini jakarla; wəqıt-pursət yar bərsun-bərmisun, uningəə jiddiy qara»** — «wəqıt-pursət yar bərsun-bərmisun» degənlikning mənisi, həqlər Hudaning səzini qəbul kilsun kilmisun, ularəə yaxsun yakmisun Hudaning adimining wəzipisi həman amal kılıp səz-kalamni ularəə yətküzüxtin ibarət.

üqün ətrapioga öz xəhwət-həwəslirigə uyoqun təlim bərgüqilərnı topılaydu. □

4 Ular həkikətkə kulaq salmay, əpsanilərnı tıngxaxqa burmilinip ketidu.

5 Lekin sən hərəkəndə əhwalda oyoq tur, hərlik-muxəkətkəlgə bərdaxlıq bər, hux həwərqining wəzipisini orunda, tapxuruloqan hizmitingni hər tərəptin toluq ada kılın.

6 Qünki özümgə kəlsəm, jenim kurbənlıknıng «xarəb hədiyə»sidək təkülıdıoqan wakti yetip kəldi, mening bu duniyadin ketix waktimmu yekınlaxtı. □ ■

7 Güzəl kürəxnı mən kılıp boldum, yügürüx musabıksining mənzilini besip boldum, birdinbir etıkadni qıng saqlap kəldim. □

8 Həzir həkkanıylikning *şəlibə* taji mən üqün saqlinip turmaqta. Uni, həkkanıy sorəqci boləqan Rəb xu künidə manga, xundəkla yaloquz

□ **4:3 «... kulaqlirioqa hux yakıdıoqan səzlərnı anglax üqün ətrapioga öz xəhwət-həwəslirigə uyoqun təlim bərgüqilərnı topılaydu»** — «kulaqlirioqa hux yakıdıoqan səzlərnı anglax üqün» grek tilida «kulaqliri kixıxkan bolup,..» degən ibarə bilən ipadilinidu. Bu ibarə: «ular hərdaim yeni nərsilərnı anglişaqqa» degən baxqa birhil qüxənqinimu beridu. □ **4:6 «jenim kurbənlıknıng «xarəb hədiyə»sidək təkülıdıoqan wakti yetip kəldi»** — Pawlus özining hayatini Təwrat dəwridiki kurbənlıklar üstigə təkülıdıoqan «xarəb hədiyə»gə ohxitidu. Dikqət kılıxqa ərziyduki, uning yekın arida bolıdıoqan əlümini kurbənlıqqa əməs, pəkət bir «xarəb hədiyə»gə ohxitidu, halas. Xübhisizki, uning mənisi «uluş kurbənlıq» əysa Məsihnıngkidur. ■ **4:6** 2Pet. 1:14. □ **4:7 «Güzəl kürəxnı mən kılıp boldum»** — «kürəx» (qattik elixix musabıksi, grek tilida «agon») degən söz toşruluk «Timotiyoga (1)»diki (6:12 toşruluk) «koxumqə söz»imizni kərüng.

mangila əməs, Uning kelip ayan boluxioğa təlpünüp turqanlarning həmmisigə in'am kılıp kiygüzidu. □ ■

Hususiy tapxuruklar; ahırkı sözlər

⁹ Imkaniyətning bariqə yenimoğa tezdin yetip kəl.

¹⁰ Qünki Demas bu hazırkı dunyani tama kılqanlıqı üqün meni taxlap Tesalonika xəhriqə kətti. Kriskis Galatiya əlkisigə, Titus Dalmatiya əlkisigə kətti. ■

¹¹ Yenimda yaloquz Luqa qaldı. Markusni özüng bilən birgə elip kəl, qünki u hizmətlirimdə manga kəp əskatidu. ■

¹² Tikikusni bolsa Əfəsus xəhriqə əwətiwəttim. ■

¹³ Kelixingdə Troas xəhridə Karpusning yenioğa qaldurup qoyqan yepinqam bilən kitablarnı, bolupmu oram terə yazmilarnı billə aloqaq kəlgin. □

¹⁴ Miskər Iskəndər manga tola əskilik kildi. Rəb uningqə kilmixlirioğa layıq yandurmay qalmaydu. ■

□ **4:8 «Uni, həkkaniy soraqçı bolqan Rəb xu künidə manga, xundaqla yaloquz mangila əməs, Uning kelip ayan boluxioğa təlpünüp turqanlarning həmmisigə in'am kılıp kiygüzidu»** — «xu küni» Rəbning qayta kelidoqan küni, əlwəttə.

■ **4:8** 1Kor. 9:25; 1Pet. 5:4. ■ **4:10** Kol. 4:14; Flm. 24. ■ **4:11**

Ros. 15:37; Kol. 4:10,14; Flm. 24. ■ **4:12** Ros. 20:4; Kol. 4:7.

□ **4:13 «kelixingdə Troas xəhridə Karpusning yenioğa qaldurup qoyqan yepinqam bilən kitablarnı, bolupmu oram terə yazmilarnı billə aloqaq kəlgin»** — bu ayət üstidə «koxumqə səz»imizdə kışkışqə tohtilimiz. ■ **4:14** 1Tim. 1:20.

15 Sən həm uningdin hoxyar bol; çünki u biz yətküzgən sözlirimizgə kəttik kərxilik kərsətti.

16 Tunji kətimlik sorakta mening aklinoximoğa yardəm kəlidioğan heqkim çiqmidi, həmmisi meni taxlap kətti. Bu ix ularoğa hesablanmioğay! □

17 Lekin Rəb mening bilən billə turup, mən arkilik Injil jakari toluk kəlinip, bu yərdiki barlik yat əlliklərdin boləanlarning anglixi üqün meni küqləndürdi; xuning bilən mən xirning aqzidin kətkuziwelindim. □

18 Rəb meni barlik rəzil ixtin kətkuzup, ərxniki padixahlıqioğa saq yətküzidu! Xan-xərəp Uningə əbədil'əbədgiqə mənsup boləyay! Amin!

Ahirki salam

19 Priska bilən Akwilağa wə Onesiforning ailisidikilərgə məndin salam eyt. □ ■

20 Erastus Korint xəhiridə qaldı. Lekin Trofimus kesəl bolup qaloğanliktin, uni Miletus xəhiridə qaldurup koydum.

21 Kix qüxüp kətküqə imkaniyətning bariqə bu yərgə kəlgin.

□ **4:16 «Tunji kətimlik sorakta mening aklinoximoğa yardəm kəlidioğan heqkim çiqmidi, həmmisi meni taxlap kətti. Bu ix ularoğa hesablanmioğay!»** — bu ayət üstidə «qoxumqə səz»imizdə kışkiqə tohtilimiz. □ **4:17 «xuning bilən mən xirning aqzidin kətkuziwelindim»** —

Pawlus Kəysər Neroning birinçi sorikidin kutuldi. «Qoxumqə səz»imizni kəring. □ **4:19 «Priska bilən Akwilağa wə Onesiforning ailisidikilərgə məndin salam eyt»** — «Priska»

bolsa «Priskilla»ning kışkartiloğan xəkli («Ros.» 18:2). Akwila wə Priskilla ər-ayal idi. ■ **4:19** Ros. 18:2; Rim. 16:3.

Yubulus, Pudis, Linos, Klawdiya wə barliq
qerindaxlardin sanga salam.

²² Rəb Əysa Məsih rohing bilən billə boləqay!
Məhir-xəpəət silər bilən billə boləqay! □

□ **4:22 «Rəb Əysa Məsih rohing bilən billə boləqay! »** —
bəzi kona kəqürmilərdə pəqəət «Rəb rohing bilən billə boləqay!»
deyilidu.

**Muq ddes Kalam (y ngi yezik)
The Holy Bible in the Uyghur language, written in
Pinyin script**

Copyright   2010 Mukeddes Kalam - Uyghur Bible Translation Committee

Language: Uyghur tili (Uyghur)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-09-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

b6bd0959-14d2-5233-b340-6f210a8f13c5